

Biobased Beleven-huis is visitekaartje van herstructureringslocatie

Een belangrijk, in het oog springend onderdeel van het project FACET is de bouw van het Biobased Beleven-huis. Het staat op het terrein van Rothuizen Architecten en Adviseurs in Middelburg en is een blikvanger op het zogenaamde siloterrein aan de Kleverkerkseweg. Het terrein staat aan de vooravond van een herstructurering. Bij deze werkzaamheden blijven de oude loodsen en gebouwen zoveel mogelijk behouden en worden bij verbouwingen circulaire bouwmaterialen gebruikt.

Het is één van de redenen waarom architecten Taco Tuinhof van Rothuizen en Derk Thijs van Thijs + Gutberlet nauw betrokken zijn bij de ontwikkeling en bouw van het Biobased Beleven-huis. Het moet het visitekaartje worden van het terrein.

Thijs stond een paar jaar geleden, toen hij nog docent was op HZ University of Applied Sciences, met voormalig Rothuizen-architect én HZ-docent Ben Westenburger, aan de wieg van het project. Ze vroegen toen HZ-studenten Bouwkunde een ontwerp te maken voor een biobased huis, omdat het hen een mooi demonstratieobject leek. "We wilden een living lab maken waarin je kon wonen", aldus Tuinhof.

RANDVOORWAARDEN

De eerste ontwerpen van de studenten waren ambitieus, vooral qua omvang. "We hebben het later nog een keer gevraagd en toen een aantal randvoorwaarden gesteld", aldus Thijs. Het ontwerp mocht in deze ronde slechts 25 vierkante meter groot zijn. "Als we willen verduurzamen, moeten we in de eerste plaats kleiner bouwen. In Nederland zijn de huizen gemiddeld 65 vierkante meter. Dat houden we niet vol als de bevolking blijft groeien", zegt Thijs. Naast de beperkte omvang moesten de studenten rekening houden met een budget en zorgen dat het esthetisch zou passen bij het terrein en het silogebouw met zijn rasters.

De ingeleverde schetsplannen gaven voldoende aanleiding om door te gaan. "Ze kwamen met een rechthoekig gebouw met een houten stelling eromheen, die oogde als een raster." Tuinhof en Thijs werkten het ontwerp verder uit, zodat het (nog) beter paste bij de rest van het terrein. "We wilden iets moois hebben, omdat het 't visitekaartje van dit terrein is", legt Tuinhof uit. "We gaan het hier duurzaam herstructureren, op een architectonisch interessante manier. Dat moest terugkomen in het huis. We hebben het uiteindelijk spannender gemaakt door het te versimpelen."

Het huisje wordt circulair gebouwd. Alles kan worden hergebruikt. Niet alle materialen zijn echter biobased. Neem het hout. De architecten wilden het liefst hout van Zeeuwse meerpalen gebruiken, maar door tijdsdruk kozen ze voor verantwoord hout 'dat een langere weg heeft afgelegd', zegt Thijs. "We moeten ook eerlijk zijn over de dingen die nog niet zijn gelukt."

ENTHOUSIAST

Doordat de architecten hebben gekozen voor raampartijen in de hoeken, zijn er vier doorgaande gevelvlakken ontstaan. Op elk gevelvlak moet een experimenteel, biobased materiaal komen dat wordt geleverd door verschillende producenten. Zij zijn enthousiast, want de producenten zoeken showcases voor hun materialen. Het is een bijzonder experiment, want de meeste biobased composieten worden gemaakt voor interieurs. Of de buitengevelbekleding het houdt, moet blijken. "Het mag mislukken. Ook daar leer je van", benadrukken Tuinhof en Thijs. "Voor ons is het interessant om te zien wat het materiaal in de praktijk doet."

Een labfunctie heeft het huis niet, omdat er geen nulmeting is. Het gaat om de beleving. De komende jaren blijft het huisje ook in ontwikkeling. Er worden steeds nieuwe materialen aangebracht, maar de architecten en de hogeschool willen ook werken met oude materialen, zoals Nederlands riet. "Tegenwoordig komt bijna al het riet voor daken uit China. Ook daar kun je vraagtekens bij zetten qua duurzaamheid", stelt Thijs.

Momenteel is slechts 2,1 procent van de bouwmaterialen biobased. Daarvan is 2 procent hout. Slechts 0,1 procent zijn de 'echt spannende dingen', zoals Thijs het noemt. Volgens het tweetal moet dit snel veranderen, omdat de situatie anders onhoudbaar wordt met het oog op klimaatafspraken. Het zit 'm vooral in de kosten en de risico's die nog niet goed zijn afgedekt. Tuinhof en Thijs hopen dat de slag naar grootschalige productie van biobased bouwmaterialen snel kan worden gemaakt. "Als de sense of urgency er eenmaal is, kan het snel gaan", aldus Tuinhof.

Meer weten?

Maarten den Hollander

Docent-Onderzoeker

Biobased Bouwen

m.den.hollander@hz.nl

*“Het huisje wordt circulair
gebouwd. Alles kan
worden hergebruikt.”*

